

MESURES D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC A DEBATRE EN LA SESSIÓ DEL 3 DE NOVEMBRE

1. Activitats de sensibilització i difusió*

Transversal → Capacitació i Sensibilització → Incrementar la capacitat adaptativa

Desenvolupar activitats educatives i material divulgatiu relacionat amb els efectes del canvi climàtic, l'estat dels ecosistemes i de les espècies, així la promoció de bones pràctiques en el Litoral del Baix Empordà (LBE).

Aquest material comunicatiu hauria de ser divers al llarg del temps (ja sigui en format de càpsules de vídeo, tríptics, pòsters, guies de bones pràctiques, cursos i formacions, etc.), hauria d'estar disponible en varis idiomes alhora, i podria ser genèric o bé estar dirigit específicament a un determinat grup d'usuaris (visitants, bussejadors, pescadors artesanals i recreatius, sector nàutic, etc.).

2. Bones pràctiques en la pesca recreativa

Pesca recreativa → Capacitació i sensibilització → Reduir l'impacte

Promoure i difondre una guia de bones pràctiques per a la pesca recreativa amb tota una sèrie d'informació per limitar el seu impacte, amb especial interès en la promoció de la pesca en modalitat de captura i solta.

3. Ciència ciutadana*

Transversal → Recerca i Monitoratge → Incrementar la capacitat adaptativa*

Posar en marxa diferents programes de monitoratge, seguiment i control regulars, basats en la participació ciutadana, en els que es puguin involucrar els diferents sectors i usuaris del Litoral del Baix Empordà, en particular els sector de busseig, de la pesca artesanal i els pescadors recreatius, amb l'objectiu de detectar i quantificar canvis ecològics en curs, com ara: augment d'espècies termòfiles, detecció d'espècies invasores, mortalitats massives, disminució de determinades espècies emblemàtiques, etc.

De fet, molts protocols desenvolupats dins la plataforma Observadors del Mar, per exemple, es podrien aplicar directament en aquesta zona. Seria qüestió de veure les necessitats de la zona, desenvolupar/protocols més sistemàtics i involucrar a les parts interessades.

4. Comunicació i transferència àgil d'informació*

Transversal → Tecnològic → Incrementar la capacitat adaptativa

Establir un canal de comunicació (mitjançant una App, canal de WhatsApp o un sistema a determinar) que faciliti una transferència d'informació àgil entre els diferents usuaris i l'òrgan gestor del LBE i, si escau, la comunitat científica involucrada o el servei de vigilància corresponent.

Aquest canal de comunicació podria servir per complimentar la mesura de participació ciutadana anterior i, per tant, serviria per transferir informació sobre canvis ecològics detectats, però també podria servir per avisar d'una infracció, mala praxis, o algun altre tema d'interès.

A títol d'exemple, veure l'App de l'Alt Pirineu:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.pnap>

5. Monitoratge hàbitats

Hàbitat → Recerca i Monitoratge → Incrementar la capacitat adaptativa

Establir un monitoratge permanent capaç d'avaluar l'estat i els impactes dels:

- herbassars de posidònia, (incloent l'extensió, densitat, límit de profunditat, esdeveniments de floració, etc.);
- comunitats de coral·ligen;
- *Lithophyllum byssoides* fins a la pujada del nivell del mar; i
- comunitats algals dominades per algues gènere *Cystoseira* i en paral·lel també l'extensió de blancalls.

6. Programes de restauració*

Transversal → Recerca i Monitoratge → Incrementar la capacitat adaptativa

Implementar activitats de restauració dirigides a espècies protegides, en perill d'extinció i/o rares, com per exemple les gorgònies.

7. Monitoratge activitats

Transversal → Recerca i Monitoratge → Incrementar la capacitat adaptativa

Fer un estudi per tal de conèixer totes les activitats que es desenvolupen en el LBE. Estudi que hauria d'incloure, entre d'altres: el nombre de immersions i les zones de busseig; el nombre de pescadors recreatius i zones de pesca; l'esforç pesquer realitzat pels pescadors professionals, etc., per tal de tenir una millor visió de les activitats que es duen a terme en la zona.

8. Regular les activitats antropocèntriques*

Transversal → Regulació i Gestió de riscos → Reduir l'impacte

Disminuir dràsticament qualsevol de les activitats antropogèniques de manera precautòria quan es detecti hàbitat de coral·ligen en mal estat de conservació, episodis de mortalitat massiva, o altres afectacions importants sobre els ecosistemes marins. Això implica:

- Tancar, limitar i/o canviar rutes de visitants/turistes en hàbitats sensibles i llocs afectats.
- Tancar, limitar i/o canviar rutes de busseig en els llocs afectats.
- Tancar, limitar i/o canviar rutes de navegació en els llocs afectats.
- Restringir la pesca professional i recreativa (mitjançant per exemple noves vedes o zones de restricció pesquera) per disminuir la pressió que puguin ocasionar sobre determinades espècies i hàbitats afectats.

9. Velocitat de navegació

Sector nàutic → Regulació i Gestió de riscos → Reduir l'impacte

Reduir la velocitat de navegació de les embarcacions fins als 5 nusos en la franja dels 300 metres de la costa per tal de reduir la contaminació acústica, els impactes sobre els diferents usuaris i ecosistemes, així com les emissions lligades a la combustió.

10. Fondeig embarcacions

Transversal → Regulació i Gestió de riscos → Reduir l'impacte

Ampliar la vigilància i el control del fondeig de les embarcacions, en especial en zones amb presència d'herbassars de posidònia, per tal de reduir possibles impactes sobre l'hàbitat i possibles conflictes entre usuaris.

11. Vigilància*

Transversal → Governança → Reduir l'impacte

Per lluitar contra els riscos climàtics és necessari garantir la consecució d'ecosistemes marins en Bon Estat Ecològic, en el quals els impactes derivats de les activitats antròpiques sigui els menors possibles, per aquest motiu, a banda de millorar la coordinació entre els diferents cossos de vigilància, s'hauria de garantir un servei de vigilància òptim al llarg de tot el Litoral del Baix Empordà, i dotar-lo dels mitjans necessaris per poder desenvolupar les tasques de vigilància oportunes.

12. Eliminació/reducció de la contaminació

Transversal → Governança → Reduir l'impacte

Eliminar les possibles fonts contaminants, l'arribada de nutrients i els emissors submarins d'aigües brutes existents en l'àrea.

13. Estacions de mostreig de variables ambientals

Transversal → Recerca i Monitoratge → Incrementar la capacitat adaptativa

Establir estacions fixes de mostreig de variables ambientals amb sensors de salinitat, clorofil·la, pH i corrents marines (entre d'altres sensors que es considerin d'interès), per poder veure la possible evolució i variabilitat del medi marí en funció del previsible augment tèrmic.

Paral·lelament, desenvolupar protocols de vigilància i monitoratge per poder fer un seguiment dels canvis físics ambientals i ecològics que es detectin (amb una metodologia que permeti comparar els canvis detectats amb altres AMP), amb l'objectiu de poder aplicar mesures de gestió adaptativa àgilment.

14. Monitoratge espècies termòfiles*

Pesca professional → Recerca i Monitoratge → Incrementar la capacitat adaptativa

Aprofitant el protocols existents basats en el coneixement local (local ecological knowledge) aprovats per la FAO, posar en marxa els programes de monitoratge per tal d'avaluar l'abundància i distribució d'espècies d'aigua freda i càlida per poder així orientar les futures mesures d'adaptació. Programa que hauria de comptar amb la transmissió àgil d'informació i un seguiment a llarg termini tant dels pescadors professionals com de la comunitat científica involucrada.